

Sygn. akt III CO 1179/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa C. B.
przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu w Słupsku i M.I.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 12 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek wystąpienia przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku
z wnioskami sędziów o ich wyłączenie od rozpoznania sprawy V ACo 141/22,

[...]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 kwietnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Słupsku, powołując się na art. 44² pkt 1 k.p.c., przedstawił Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku sprawę z powództwa C. B. przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu w Słupsku oraz M. I. o zapłatę, celem przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Wniosek ten został zarejestrowany w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku pod sygnaturą V ACo 141/22, a poszczególni sędziowie tego Sądu złożyli żądania wyłączenia od rozpoznania tego wniosku lub żądań wyłączenia innych sędziów, powołując się na to, że oni osobiście, lub też inni sędziowie tego Sądu zostali pozwani przez powódkę w innych sprawach.

Sąd Apelacyjny przedstawił akta sprawy Sądowi Najwyższemu wraz z żadaniami sędziów. Jak należy przypuszczać, przedstawienie to nastąpiło w związku z oceną, że rozpoznanie żądań przez Sąd Apelacyjny nie jest możliwe, gdyż nie mógłby w tym zakresie orzekać żaden z sędziów tego Sądu (art. 52 § 1

in fine k.p.c.).

W ocenie Sądu Najwyższego zgłoszone żądania nie zasługują na uwzględnienie, a w sprawie nie wykazano istnienia okoliczności, o których mowa w art. 49 § 1 k.p.c.

Spór sądowy stanowi na ogół rezultat powstałego wcześniej, w okolicznościach faktycznych niezwiązanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości, konfliktu między stronami, W konsekwencji pozostawanie przez sędziego w takim sporze ze stroną postępowania w typowych przypadkach może wywoływać wątpliwości co do jego bezstronności. Inaczej należy jednak ocenić sytuację, w której strona inicjuje postępowania sądowe przeciwko sędziom ze względu na sprawowaną przez nich funkcję, gdyż pozostaje niezadowolona z dotychczas wydawanych rozstrzygnięć lub też spodziewa się, że rozstrzygnięcia będą dla niej niekorzystne w przyszłości. W takiej sytuacji co najmniej z dwóch powodów nie można z reguły uznać, że między sędzią a stroną postępowania powstaje stosunek mogący wywoływać wątpliwości co do bezstronności sędziego. Po pierwsze, uznanie takie oznaczałoby brak zaufania dla cech osobowościowych sędziów, którzy sprawując wymiar sprawiedliwości powinni być odporni na różnego rodzaju przejawy niezadowolenia stron z wydawanych rozstrzygnięć. Po drugie, akceptacja automatycznego powstania przesłanek wyłączenia sędziego w takiej sytuacji oznaczałaby przyjęcie, że strona postępowania, inicjując postępowania przeciwko sędziom, może wedle swojej woli ukształtować skład orzekający w danej sprawie lub nawet uniemożliwić jej rozstrzygnięcie.

Z akt sprawy, w tym ze złożonych oświadczeń, nie wynika charakter postępowań zainicjowanych przez powódkę przeciwko niektórym z sędziów składających żądania wyłączenia. Sądowi Najwyższemu z urzędu wiadome jest jednak, że powódka inicjuje znaczną liczbę postępowań sądowych przeciwko sędziom oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez sądy. Z treści złożonych oświadczeń wynika przy tym, że przynajmniej niektórzy sędziowie nie są pewni, czy odpowiednie powództwa przeciwko nim zostały w ogóle wytoczone. Wszystko to przemawia za przyjęciem, że zainicjowane postępowania sądowe, o ile w ogóle się toczą, nie są rezultatem rzeczywistych konfliktów istniejących między powódką

a poszczególnymi sędziami, ale stanowią wyraz przyjętego przez nią schematu postępowania prowadzącego w rezultacie do poważnych anomalii w funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Zajmując powyższe stanowisko, Sąd Najwyższy wyraża pełne przekonanie, że sędziowie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, mimo niewątpliwie doświadczanych uciążliwości związanych z praktyką działania powódki, są w stanie w sposób niezależny i bezstronny rozpoznać sprawę, której przedmiotem pozostaje jedynie rozważenie zasadności przekazania sprawy sądowi równorzędnemu. Przekonanie to jest dodatkowo wzmacniane tym, że większość sędziów składających oświadczenia powołała się jedynie na wiedzę o sporach, jakie powódka ma toczyć z innymi sędziami. Ta ostatnia okoliczność tym bardziej nie może stanowić przesłanki wyłączenia sędziego.

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w sentencji postanowienia.